

آشنایی با برنامه سلامت خانواده و نظام ارجاع

سازمان بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مرکز بهداشت شهرستان شهربابک

واحد آموزش سلامت

سال ۱۴۰۲

آشنایی با برنامه سلامت خانواده و نظام ارجاع

۱-

برنامه سلامت خانواده و نظام ارجاع، با هدف ترویج سبک زندگی سالم، شناسایی و درمان زود هنگام بیماریها، آسان شدن دسترسی به خدمات تشخیصی و درمانی با کیفیت و مقرون به صرفه و ارائه خدمات سلامت بر اساس نیاز افراد، خانواده ها و جامعه در کشور در حال اجراست

در برنامه «سلامت خانواده» پزشک و تیم مراقب سلامت، تنها به درمان بیمار و رفع علت مراجعه او نمی پردازند، بلکه سعی می کنند تمام نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی بیمار را که ممکن است سلامت او را به خطر بیندازد شناسایی کرده و برای رفع آن اقدام مناسب انجام دهند. نقش تیم سلامت در برنامه سلامت خانواده، فراتر از پرداختن به فرد است و نه تنها به خود فرد، بلکه به خانواده او و جامعه نیز با نگاه ارتقا دهنده سلامت در مسیر سلامتی و حال خوب، کمک می رساند.

۲-

در برنامه «سلامت خانواده» کسی که با یک مشکل سلامتی مواجه شده باید به مراقب سلامت خود به عنوان عضوی از تیم سلامت، در پایگاه سلامت مراجعه نماید. مراقب سلامت در صورت لزوم، وی را برای مشاوره یا درمان به پزشک خانواده ارجاع می دهد. افرادی که بیمار نیستند و در سلامتی کامل به سر می برند نیز باید به صورت دوره ای توسط مراقب سلامت بررسی شوند. همه اقدامات و فعالیت های بهداشتی و درمانی انجام شده توسط مراقب سلامت، زیر نظر پزشک خانواده انجام می شود

هنگامی که فردی به مراقب سلامت و پزشک خانواده مراجعه می کند، تیم سلامت ابتدا «شیوه زندگی» او را بررسی کرده و عوامل خطر سلامت وی را شناسایی و ریشه یابی می کنند. سپس در صورت نیاز، اقدامات تشخیصی، درمانی و پیشگیری را برای او درخواست می کنند. در این فرایند، تیم سلامت خانواده به «علل و سابقه عوامل خطر» در فرد مراجعه کننده، خانواده و جامعه او نیز توجه می کند و با اختصاص وقت کافی، به وی آموزش میدهد تا با تغییر رفتار و در پیش گرفتن یک سبک زندگی سالم و در صورت نیاز دریافت درمان های لازم، سریع تر سلامتی خود را باز یابد.

۳-

مراقبت هایی که در برنامه «سلامت خانواده» انجام می شود در کودکان، شامل اندازه گیری و بررسی مراحل رشد و تکامل، تغذیه، مکمل های دارویی، غربالگری بدو تولد مثل غربالگری کم کاری تیروئید، واکسیناسیون، بررسی بینایی، بررسی شنوایی و ... است. خدمات تیم «سلامت خانواده» برای بزرگسالان شامل کنترل وزن، کنترل فشارخون، ارزیابی عوامل خطر بیماری های قلبی و عروقی، ارزیابی های تشخیصی برای احتمال ابتلا به سرطان های پستان، روده و ... ارزیابی وضعیت تغذیه و سلامت روان، آزمایش های سالیانه و دیگر اقدامات بهداشتی و درمانی بر اساس سن و دیگر عوامل مؤثر بر سلامتی فرد است.

۴-

در برنامه «سلامت خانواده» هر فرد برای دریافت خدمات سلامت، همیشه به یک پزشک که همان پزشک خانواده اش است مراجعه می کند و اطلاعات سلامتی اش توسط پزشک در «پرونده الکترونیک» ثبت می شود، بنابراین پزشک در جریان کامل سوابق پزشکی و وضعیت جسمی و روانی او قرار دارد و با هر بار مراجعه، نیازی به ارائه دوباره ی شرح حال نیست.

این ویژگی برنامه، باعث اعتماد بیشتر بیمار به پزشک شده و رضایت بیشتری نیز در پی دارد، همچنین به دلیل شناخت کامل پزشک خانواده از بیمار، نیازی به تکرار آزمایشات و اقدامات تشخیصی نیست، بنابراین هزینه های مالی این قبیل اقدامات کاهش می یابد؛ به علاوه احتمال تجویز داروهای تکراری و یا داروهایی که مصرف همزمان آن ها عوارض به دنبال دارد کمتر می شود. در صورت نیاز، اقدامات تشخیصی، درمانی و پیشگیری را برای او درخواست می کنند. در این فرایند، تیم سلامت خانواده به «علل و سابقه عوامل خطر» در فرد مراجعه کننده، خانواده و جامعه او نیز توجه می کند و با اختصاص وقت کافی، به وی آموزش میدهد تا با تغییر رفتار و در پیش گرفتن یک سبک زندگی سالم و در صورت نیاز دریافت درمان های لازم، سریع تر سلامتی خود را باز یابد.

۵-

اگر هنوز پرونده الکترونیک سلامت ندارید به نزدیک ترین پایگاه سلامت یا خانه بهداشت محل سکونت خود مراجعه کنید، «مراقب سلامت» خود را بشناسید و برای خود و خانواده تان «پرونده الکترونیک سلامت» تشکیل دهید.

اگر پرونده الکترونیک سلامت دارید، برای تکمیل پرونده و انجام خدماتی که زمان آن فرا رسیده یا به تعویق افتاده است به پایگاه سلامت محل سکونت تان مراجعه نمایید.

مراقب سلامت وضعیت سلامت شما را بررسی کرده و آموزش های لازم را به شما ارائه می کند و بر اساس دستورالعمل های تعریف شده در پرونده الکترونیک سلامت، در صورت نیاز شما را به پزشک ارجاع می دهد. همچنین در صورت نیاز به خدمات مشاوره سلامت روان و تغذیه، مراقب سلامت شما را به مشاورین مربوطه ارجاع خواهد داد.

برای دریافت خدمات رایگان «آموزش سلامت» به صورت حضوری یا مجازی، مراقب سلامت شما را راهنمایی می کند و شما می توانید به صورت داوطلبانه برای کمک به سلامت خود و خانواده تان به عنوان سفیر سلامت خانواده و یا برای مشارکت در سلامت هم محله ای های خود به عنوان داوطلب سلامت محله (رابط بهداشتی)، نزد مراقب سلامت، ثبت نام کنید و دوره های آموزشی رایگان را بگذرانید.

پیام های کوتاه آموزشی

— برنامه سلامت خانواده ارجاعی صحیح به سوی سلامتی است.

— اصل اول برنامه سلامت خانواده پیشگیری است.

— با افزایش سواد سلامت، خانواده و جامعه مان را واکسینه کنیم.

— سلامتی برای همه با برنامه سلامت خانواده

مزایای برنامه ملی سلامت خانواده و نظام ارجاع شهری

— صرفه جویی در هزینه درمان

— رهایی از خستگی شرح حال مجدد

— کشف بیماری های خاموش و پنهان

— جلوگیری از تداخل داروها در نسخه های پراکنده

— پیشگیری از مصرف همزمان داروهای یکسان با نام های تجاری متفاوت

— انتخاب صحیح و سهولت در دریافت خدمات متخصصین

— ارائه مستمر مراقبت های گروه سنی به خدمت گیرندگان

— پاسخ به سوالات و نگرانی های بهداشتی درمانی بیماران

— آسان شدن ارائه مستمر مراقبت های گروه سنی به خدمت گیرندگان

— امکان بیان مشکلات و آسیب های پنهان در نتیجه ایجاد اعتماد ناشی از آشنایی و تداوم خدمات و ارتباط طولانی مدت با تیم سلامت

— مزیت جامع نگری تیم پزشکی خانواده در مقایسه با رشته های تخصصی و فوق تخصصی دیگر

— اطلاع از روند آزمایشات و اقدامات پاراکلینیک و تشخیص زودهنگام

— اعتماد به اطلاعات موثق و معتبر تیم سلامت در برخورد با شایعات و نگرانی ها

— عدالت در سلامت

شود.

منبع: دستورالعمل کشوری